

Vård- och omsorgsnämnden

Lokalbehovsprognos 2025 och framåt

Sammanfattning

Vård- och omsorgsnämndens lokalbehovsprognos ligger till grund för kommunstyrelsens lokalresursplan som beskriver den samlade bilden av kommunens lokalbehov.

Syftet med att arbeta fram lokalbehovsprognos och lokalresursplan är att nämnder och kommunstyrelse samplanerar och prioriterar aktuell ändamålsenlighet och tillkommande behov, så att framtida investeringar i offentligt finansierade verksamhetslokaler, verksamhetsanläggningar och verksamhetsnära bostäder kan ske med framförhållning enligt kommunallagens intention gällande god ekonomisk hushållning.

Inom nämndens lokalbestånd uppmärksammas behov av lokalåtgärder på följande adresser och verksamhet:

- Kommunalvägen 1 – 5 plan 6, assistans i hemmet.
- Barytonvägen 16, Hunddagis, daglig verksamhet.
- Visättravägen 23, Struktura, daglig verksamhet.
- Björnkullaringen 6, Visättra och Metoda, daglig verksamhet.
- Björnkullaringen 42 – 44, Friskolan, daglig verksamhet.
- Fullersta torg 4, Barnkällaren, daglig verksamhet.
- Fullersta torg 4, Rådsalen, föreningslokal.
- Sjödalsvägen 14 – 16, samlokalisering vård- och omsorgsnämndens verksamheter.
- Vänhemsvägen 24, Rosendalsgården, vård- och omsorgsboende.
- Diagnosvägen 4B och E, Seniorcentrum.
- Norströmsvägen 8, Hemtjänst och seniorcentrum.
- Stortorpsvägen 41 A-B, Stortorps äldreboende.

Prognosen är uppdelad och först beskrivs behoven inom äldreomsorgen (för personer över 65 år) och därefter behoven inom funktionsstöd (för personer under 65 år). Inom respektive område finns en uppdelning där behoven av boende beskrivs först och därefter lokaler för insatser i ordinärt boende och övriga lokaler.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Socialförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Gymnasietorget 1

Tfn 08-535 300 00
Tfn vxl 08-535 300 00

sof@huddinge.se
www.huddinge.se

Behovet av 59 nya platser på vård- och omsorgsboende fram till 2032 bedöms inte kunna tillgodoses genom tillgången till platser inom egen regi i kombination med de platser som erbjuds av fristående aktörer anslutna till LOV.

Behovet av olika boendeformer enligt lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) fortsätter att öka.

Inom LSS daglig verksamhet beskrivs behovet av långsiktiga lokallösningar för ett antal verksamheter som bedrivs i lokaler med tidsbegränsat bygglov eller som omfattas av kommande exploatering.

Behovet av bostadssociala lägenheter tillgodoses genom det bostadssociala avtalet mellan Huddinge kommun och HUGE Bostäder AB.

Behovsprognos för lokaler och bostäder – 2025 och framåt

Huddinge kommun är en kommun i tillväxt. Behovet av offentligt finansierad service förändras kontinuerligt. För att skapa en bild över kommunens innehav och behov av offentligt finansierade verksamhetslokaler, anläggningar och bostäder tar kommunfullmäktige årligen beslut om en kommunövergripande strategisk lokalresursplan i samband med mål- och budget.

Basen för den kommunövergripande lokalresursplanen är respektive nämnds årligen upprättade lokalbehovsprognos. Syftet med att arbeta fram lokalbehovsprognos och lokalresursplan är att nämnder och kommunstyrelse samplanerar och prioriterar aktuell ändamålsenlighet och tillkommande behov, så att framtida investeringar i offentligt finansierade verksamhetslokaler, anläggningar och bostäder kan ske med framförhållning enligt kommunallagens intention gällande god ekonomisk hushållning.

I nämndens behovsprognos beskrivs kommande behov av verksamhetslokaler och bostäder för offentligt finansierad service.

Nuvarande bestånd (nulägesanalys)

Redovisas per objekt i bilaga 2.

Lokalernas standard (skick och ändamålsenlighet)

Redovisas per objekt i bilaga 3.

Nedan beskrivs lokaler med behov av åtgärd.

Kommunalvägen 1–5 plan 6.

Assistans i hemmet, verksamheten omfattar 6 personal som idag har egna rum. Verksamheten behöver en ny lokal då barn- och utbildningsförvaltningen avslutat samlokaliseringen och flyttat till andra lokaler. Assistansgrupperna har APT (cirka 10 personer) och förråd i lokalen. Det är inte ekonomiskt försvarbart att ta över avtalet som löper ut 2025-05-31. Ny lokal måste prioriteras.

Barytonvägen 16, Huddinge kommun exploateringsfastighet.

Hunddagis – Hundrasteg daglig verksamhet, Lokalen har ett tillfälligt bygglov till och med den 31 december 2026. Lokalstrateg ansvarar för förstudie (LRP 2024 –

2032) enligt avvecklingsplanen avseende ny lokalisering av verksamheten i samråd med socialförvaltningen.

Visättravägen 23, Hüge.

Struktura - Daglig verksamhet, LSS, lokalen på Visättravägen har ett tillfälligt bygglov till och med 2024-10-10 med återställningskrav. Behovet av ny lokal har beskrivits i tidigare prognoser. I Lokalresursplanen för perioden 2023 – 2030 har Kommunstyrelsens förvaltning fått i uppdrag att leda en förstudie gällande ändamålsenliga lokaler för LSS daglig verksamhet på Visättravägen 23. Uppdraget pågår men är inte slutfört. Med hänsyn till verksamhetens särskilda behov önskar förvaltningen en förlängning av det tidsbegränsade bygglovet i avvaktan på tillgång till en ny ändamålsenlig lokal.

Björnkullaringen 6, Hüge.

Visättra och Metoda - Daglig verksamhet, LSS, verksamhetens framtid i nuvarande lokal är osäker i och med exploateringen i Flemingsberg. I nu föreliggande detaljplaneförslag omnämns inte verksamheten och möjligheten att fortsatt bedriva verksamhet i lokalen är mycket osäker. Kommunstyrelsens förvaltning behöver leda arbetet med att tillförsäkra att verksamheten har tillgång till ändamålsenliga lokaler i enlighet med tidigare lämnat verksamhets- och funktionsprogram.

Björnkullaringen 42 – 44, Hüge.

Friskolan, daglig verksamhet, LSS, verksamhetens framtid i nuvarande lokal är osäker i och med exploateringen i Flemingsberg. I nu föreliggande detaljplaneförslag omnämns inte verksamheten och möjligheten att fortsatt bedriva verksamhet i lokalen är osäker. Kommunstyrelsens förvaltning behöver leda arbetet med att tillförsäkra att verksamheten har tillgång till ändamålsenliga lokaler.

Fullersta torg 4, Östling fastigheter.

Barnkällaren - Daglig verksamhet, LSS, verksamhetens framtid i nuvarande lokal är osäker i och med exploateringen på Udden 8. Kommunstyrelsens förvaltning behöver leda arbetet med att tillförsäkra att verksamheten har tillgång till ändamålsenliga lokaler.

Fullersta torg 4, Östling fastigheter.

Rådsalen, föreningslokal, fastigheten kommer att rivas i samband med exploateringen på Udden 8. Kommunstyrelsens förvaltning behöver leda arbetet med att tillförsäkra att verksamheten har tillgång till ändamålsenliga lokaler. Under 2024 tar socialförvaltningen fram ett funktionsprogram.

Sjödalsvägen 14 – 16, Hüge

Objektnummer 2257-37022. Avtalet som omfattar samtliga nedanstående verksamheter bör skrivas om och delas upp på respektive enhet för att förtydliga fördelning av kostnader och förenkla hanteringen.

Motiva, daglig verksamhet, LSS, har flyttat från Domarvägen 16 till Sjödalsvägen 16 enligt tidigare verksamhetsplanering. Behöver sitta kvar i lokalen.

Boendestöd, verksamhetslokal.

Sjödalen seniorcentrum. Samlingslokal för aktiviteter och evenemang. Verksamheten uppger att lokalen inte är ändamålsenlig i och med att lokalen endast kan nås av personer som är boende i huset, vilket innebär att externa besökare inte kan tas emot. Verksamheten önskar en ny ändamålsenlig lokal som med fördel samlokaliseras med kultur- och fritidsförvaltningen.

Vård- och omsorgsnämnden beslutade 2023 om avveckling av Sjödalen café och restaurang som tidigare var inrymd i denna lokal. Då restaurangen är tomställd önskas att ytan fortsättningsvis inte ingår i hyresavtalet.

Avtalet kan sägas upp för omförhandling senast 2024-03-31 om de önskade åtgärderna ska kunna genomföras innan avtalet förlängs i ytterligare tre år. Konsekvensen av en omförhandling kan i värsta fall innebära att hela avtalet upphör, varvid samtliga verksamheter som bedrivs inom ramen för detta avtal inte längre kan bedrivas i nuvarande lokaler.

Vänhemsvägen 24, Huge.

Rosendalsgården, vård- och omsorgsboende. Lokalerna är mycket slitna och är dåligt anpassade för verksamheten. Uppdraget att se över Rosendalsgårdens ändamålsenlighet och framtida användning utifrån verksamhetens perspektiv har redovisats i verksamhetsberättelsen för 2024. Beslut om nödvändiga åtgärder och investeringar måste fattas skyndsamt enligt den nya lokalprocessen.

Diagnosvägen 4B och 4E, Huge.

Flemingsbergs seniorcentrum. Samlingslokal för aktiviteter och evenemang. Lokalen är inte ändamålsenlig ur ett arbetsmiljöperspektiv. Lokalen bör sägas upp och en lösning i form av samlokalisering med kultur- och fritidsförvaltningen på Röntgenvägen 17 diskuteras.

Norströmsvägen 8, Huge.

Lokalerna omfattas av samma avtal, som kan sägas upp i sin helhet, vilket innebär minskade kostnader.

Hemtjänst Trångsund. Verksamhetslokal för hemtjänstpersonal. Samlokalisering med hemtjänsten i Skogås planeras för att kunna bedriva verksamheten mer effektivt.

Eklundens seniorcentrum. Samlingslokal för aktiviteter och evenemang.

Planering pågår för att samlokalisera med verksamheten på Stortorp. Nuvarande lokaler ska rivas. Dialog måste ske med PRO, som idag bedriver verksamhet i del av lokalen.

Stortorpsvägen 41A - B, Husf.

Evakuering av kök

Vård- och omsorgsboende, Stortorp hus A - B. Huddinge samhällsfastigheter planerar underhållsåtgärder avseende storköket, projektet kommer att kräva evakuering av köket under byggtiden.

Verksamhetsförändring

Verksamheten ser över antalet korttidsboendeplatser och permanenta platser och justeringar kommer eventuellt att behöva göras om antalet platser justeras.

Behovsprognos för 2025 och framåt

Behovsprognosen ska enligt anvisningen göras utifrån nämndens nuvarande bestånd (nulägesanalys) och behov av verksamhetsutveckling utifrån befolkningsprognos 2025–2035. Prognosen görs för budgetperioden och en utblick om totalt 10 år (2025 – 2034). Då aktuell befolkningsprognos endast sträcker sig till 2032 så omfattar prognosen för kommande behov åren 2025 – 2032.

Prognosen är uppdelad och först beskrivs behoven inom äldreomsorgen (för personer över 65 år) och därefter behoven inom funktionsstöd (för personer under 65 år). Inom respektive område finns en uppdelning där behoven av boende beskrivs först och därefter lokaler för insatser i ordinärt boende och övriga lokaler.

Behov inom äldreomsorgen

Kommunen ska verka för att äldre får goda bostäder, hjälp och stöd i hemmet och annan lättåtkomlig service. När de insatser som kan ges i hemmet är otillräckliga är kommunen skyldig att inrätta särskilda boendeformer.

Särskilda boenden för äldre över 65 år

Huddinge kommun erbjuder särskilt boende med inriktning demensvård och somatisk vård, korttidsboende samt växelvård. Behovet av platser tillgodoses inom ramen för kommunens särskilda boenden och Lagen om valfrihetssystem, LOV. (Se beskrivning nedan). För personer med komplexa behov som inte täcks inom ramen för LOV köps plats utifrån individens behov enligt Lagen om offentlig upphandling (LOU).

Den ökande befolkningen gör att behovet av platser inom särskilda boenden ökar de kommande åren, trots en procentuell minskning av andelen äldre i behov av denna boendeform. Denna trend ses även vid en jämförelse med andra kommuner.

Medianåldern när individer flyttar till ett särskilt boende är 85,6 år och medianvistelsetiden är 623 dagar i Huddinge kommun.

I lokalresursplanen för perioden 2024 – 2032 föreslås att ett strukturprogram för vård- och omsorgsboende ska tas fram 2025 eller senare. Förvaltningen planerar att genomföra arbetet med strukturprogram under 2024 för att underlätta fortsatt planering.

Lagen om valfrihetssystem, LOV

Huddinge kommun har valt att tillämpa Lagen om valfrihet, SFS 2022:992, (LOV) för särskilda boenden för äldre från och med den 1 april 2021. Vid en upphandling enligt LOV är ersättningen bestämd i förväg, vilket innebär att utförarna konkurrerar med den kvalitet de kan erbjuda för en given

ersättning. Ersättningen ska täcka utförarnas samtliga kostnader så som löner, lokalkostnader, administration och övriga driftskostnader.

Ersättningen skiljer sig något mellan kommunala och fristående aktörer i och med att kommunen kan dra av moms för sin verksamhet. Den av vård- och omsorgsnämnden beslutade ersättningen för externa utförare år 2024 är 2 166 kr/dygn och för interna utförare är ersättningen 1 956 kr/dygn. Här hittar du mer information om bland annat ersättning, tilläggsrapportering, regler och rutiner.

[Särskilt boende för äldre \(huddinge.se\)](https://www.huddinge.se/sarskilt-boende-for-aldre)

Den som ansökt om, och beviljats en insats i form av särskilt boende, kan själv välja mellan boende i egen regi (kommunens verksamhet) eller ett privat företag anslutet till LOV. Den som driver särskilt boende och uppfyller Huddinges krav för att driva ett sådant boende kan löpande ansluta sig till valfrihetssystemet.

Det går att välja boende såväl inom kommunen som i en annan kommun beroende på vilka utförare som valt att ansluta sig till valfrihetssystemet. Vid platsbrist finns möjlighet att ställa sig i kö till det önskade boendet. Om den enskilde inte är nöjd med sitt boende finns möjlighet att byta till en verksamhet som passar den enskildes behov bättre.

I och med att kommunen valt att tillämpa LOV för särskilda boenden för äldre så påverkas verksamhetens planering av andra kommuners strategier och val, samt av hur de privata aktörerna planerar inför sin framtid. Det innebär tex att om andra kommuner väljer att ha en högre ersättning än Huddinge kommun så kan externa utförare välja att ta emot deras invånare framför Huddinge kommuns invånare där ersättningen är lägre.

Denna brist på förutsägbarhet skapar betydande utmaningar för utformningen av en hållbar strategi för den framtida försörjningen av särskilda boenden för äldre. Dessa utmaningar påverkar verksamhetens möjligheter att ha kontroll över kostnader, i form av beläggning, volymer och ersättningsnivåer.

Prognos för framtida behov av särskilda boenden för personer över 65 år
Prognosen för framtida behov av särskilda boenden baseras både på befolkningsprognosen, historiska data¹ och verksamhetens kunskap och erfarenhet. En tydlig trend visar att behovet av boende som andel av

---

¹ Verksamheten har valt en metod som kallas för exponentiell utjämning

Exponentiell utjämning är en statistisk metod för att förutsäga framtida värden inom en serie av data. Detta görs genom att beräkna en exponentiell viktad medelvärde över en serie tidigare observationer, där de mest nyligen observerade datapunkterna ges större vikt än de äldre datapunkterna. Exponentiell utjämning kan användas för att skapa en prognos över framtida värden baserat på en serie av historiska datapunkter, och är vanligt förekommande inom ekonomi, finans och andra områden där prognoser är viktiga. Skillnaden mellan prognosen för särskilt boende respektive boende särskild service är vilka historiska datapunkter vi valt som underlag. När det kommer det särskilt boende har vi valt att ta fram en trend över den framtida andelen individer över 65 år i befolkningen som bor på ett särskilt boende. Resultatet av beräkningen appliceras sedan på befolkningsprognosen.

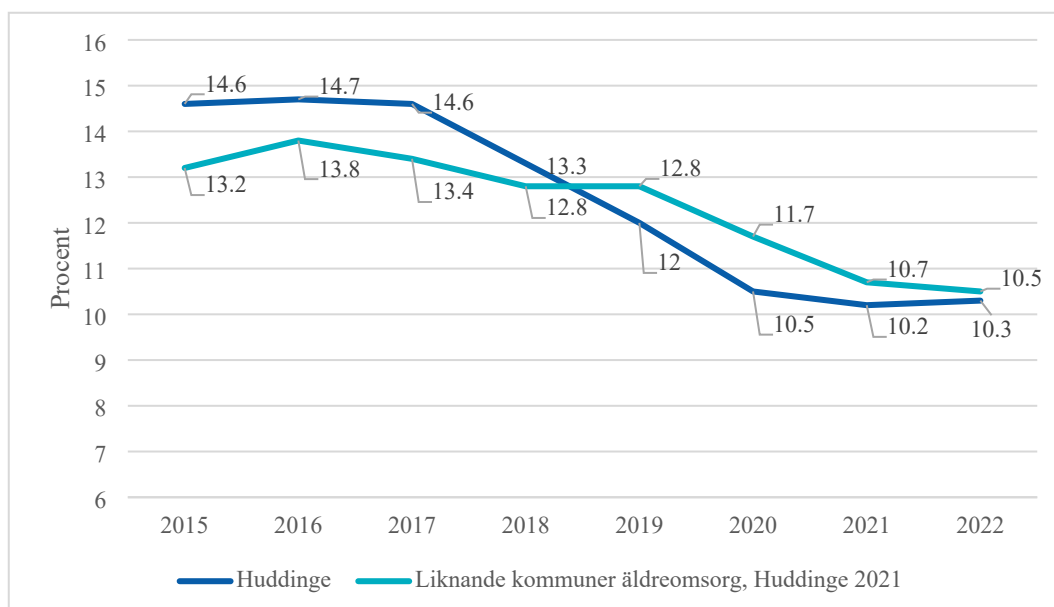

befolkningen² har minskat, vilket kan förklaras av flera faktorer såsom en förbättrad folkhälsa och satsningar på förebyggande arbete. Detta har möjliggjort att fler personer kan bo kvar hemma med hjälp av stödinsatser. Eftersom antalet invånare som är 80 år eller äldre kommer öka i framtiden, kommer behovet av tillgängliga platser ändå att öka.

Möjligheterna till hjälp och stöd i hemmet är begränsade för personer med demensdiagnos, vilket innebär att framtida särskilda boenden i högre utsträckning behöver vara inriktade mot demensvård.

Nedanstående diagram visar andelen personer 80 år och äldre i Huddinge kommun som har bott på särskilt boende mellan åren 2015 – 2022 med en jämförelse med liknande kommuner. (Motsvarande siffror för 2023 publiceras under sommaren 2024.)

Historik invånare 80+ i särskilt boende, andel i procent per år

Uppgifter hämtade från kolada N23801

Prognosen bygger på ett antagande om att andelen invånare 80 år eller äldre som är i behov av särskilt boende kommer fortsätta minska för att nå 9 procent av åldersgruppen 2032, varav 6 procent av invånarna 80 år äldre kommer ha behov av särskilt boende med demensinriktning och 3 procent kommer ha ett behov av ett särskilt boende med somatisk inriktning. Detta är en uppskattning som baseras på nuvarande kunskap och erfarenhet. Prognosen kan komma att behöva justeras i framtiden och kommer att följas upp kontinuerligt för att säkerställa dess tillförlitlighet.

² Andel av befolkningen 65 år och äldre som bodde på ett vård- och omsorgsboende den 31/12 mellan åren 2017–2022.

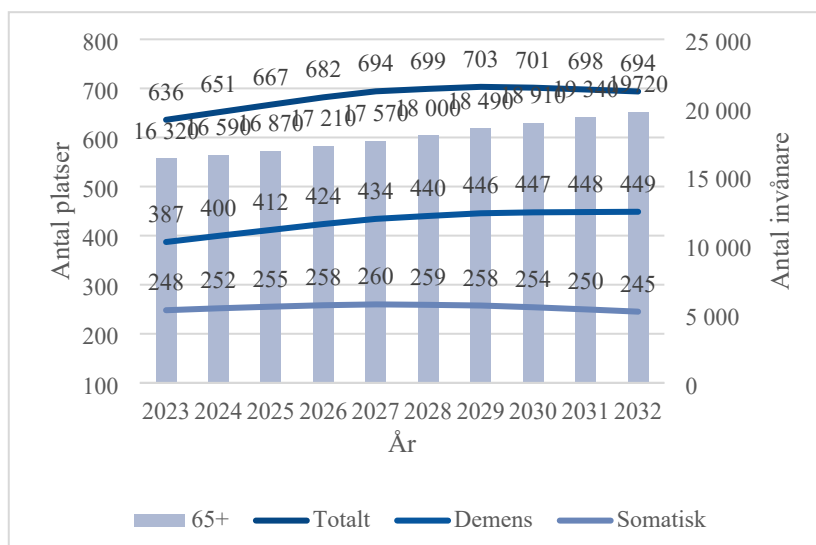
I nedanstående tabell framgår antalet platser i särskilt boende samt korttidsboende/växelboende i Huddinge kommuns egen regi och köpta platser i oktober 2023.

Boendeform	Platser
Särskilda boenden demens och somatik i egen regi	421
Köpta särskilda boendeplatser enligt LOV och LOU	215
<i>Totalt antal särskilda boendeplatser</i>	<i>636</i>
Korttidsboende/växelvård demens och somatik i egen regi	51
Köpta platser korttidsboende/växelvård demens och somatik	5
<i>Totalt antal korttidsplatser/växelvårdsplatser</i>	<i>56</i>

Huddinges invånare tenderar att välja boenden i eller nära Huddinge kommun. I oktober 2023 hade Huddinge kommun 421 platser i särskilt boende i egen regi och köpte 215 platser dvs totalt 636. Kommunen hade också 51 platser för korttidsboende och växelboende och köpte 5 platser dvs totalt 56 platser. Korttidsplats köps externt när det inte finns en ledig korttidsplats i egen regi då en person ska skrivas ut från sjukhus och kommunen annars får betala om personen ska vara kvar på sjukhuset. Köp av korttidsplats sker också då en person har komplexa behov och dessa inte kan tillgodoses på platser i egen regi.

Enligt prognosen som framgår i nedanstående diagram och i nedanstående tabell så behövs 59 nya särskilda boendeplatser till 2032. Även den bedömda fördelningen på inriktning framgår – demens eller somatik. Som framgår av diagrammet är det främst platser med demensinriktning som ökar.

Datum
2024-02-22Diarienummer
VON-2023/530.25

Prognos särskilda boendeformer personer över 65 år, korttidsplatser redovisas inte.

ÅR	Platser totalt			Förändring mellan åren
	Demens	Somatisk	Totalt	
2017	348	308	656	
2018	338	325	663	7
2019	353	294	647	-16
2020	293	244	537	-110
2021	347	244	591	54
2022	351	250	601	10
2023	387	248	635	34
2024	400	252	652	17
2025	412	255	667	15
2026	424	258	682	15
2027	434	260	694	12
2028	440	259	699	5
2029	446	258	704	5
2030	447	254	701	-3
2031	448	250	698	-3
2032	449	245	694	-4
Merbehov av platser 2032 jämfört med 2023				59

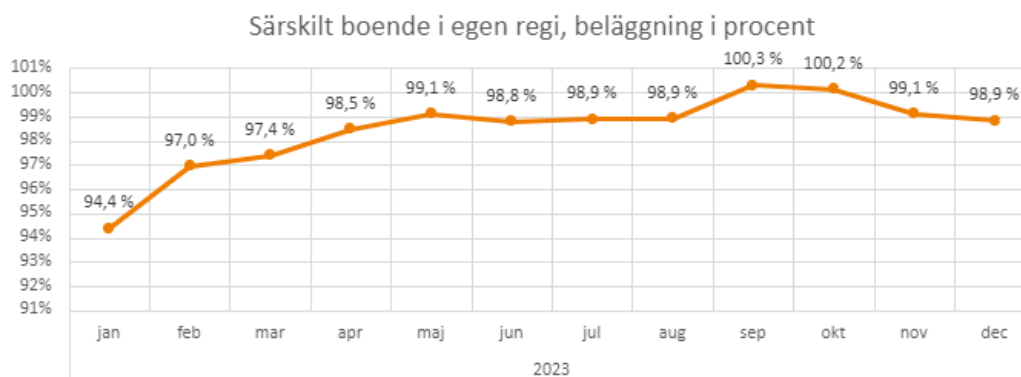

Datum
2024-02-22

Diarienummer
VON-2023/530.25

Behovet av platser fram till 2032 bedöms inte kunna tillgodoses genom tillgången till platser inom egen regi i kombination med de platser som erbjuds av fristående aktörer anslutna till LOV.

Beläggningsgraden av Huddinge kommuns platser i egen regi har under året 2023 ökat och boendena är i december 2023 i stort sett fullbelagda (se diagram nedan).

Under hösten 2023 har det också visat sig svårare att via LOV få tillgång till externa platser. Bedömningen är därmed att Huddinge kommun behöver planera för ytterligare ett boende i egen regi eller verka för att externa utförare etablerar sig i närområdet och ansluter sig till Huddinge kommuns LOV-system för särskilda boendeplatser. Huddinge kommun behöver dessutom ha en ersättningsnivå till externa utförare som är konkurrenskraftig då det annars finns risk för att utförare väljer att säga upp avtalen med Huddinge kommun och väljer att sälja platserna till andra kommuner.

Förvaltningen behöver under 2024 utreda hur behovet av platser bäst ska tillgodoses, att ge en extern utförare möjlighet att tillgodose behovet eller verksamheten i egen regi, och under 2025 föreslås att en förstudie eventuellt genomförs beroende på vad utredningen visar.

I lokalresursplanen för perioden 2024 – 2032 föreslås att vård- och omsorgsnämnden 2025 uppdras att ta fram ett strukturprogram för vård- och omsorgsboende. Förvaltningen planerar att ta fram strukturprogrammet 2024 som en del i kommande planering av boenden. Strukturprogrammen ska bland annat belysa verksamhetens behov samt de geografiska aspekterna av planeringen, var finns befintliga boenden och var ska eventuellt nya boenden planeras.

Utredningen under 2024 bör också belysa om antalet korttids- och växelvårdsplatser kan förändras beroende på beläggning och bedömning av kommande behov. I de fall antalet platser kan minskas ska möjligheten att använda dessa för särskilt boende belysas.

Under 2023 har vård- och omsorgsnämnden haft i uppdrag att göra en översyn avseende Rosendalsgårdens ändamålsenlighet samt framtida användning utifrån verksamhetens perspektiv. Slutsatsen är att tekniska åtgärder kan bidra till en förbättrad arbets- och inomhusmiljö samt bättre förutsättningar för att bedriva vård- och omsorg med god hygienisk standard där en ändamålsenlig tvättstuga

samt byggnadstekniska åtgärder som begränsar smittspridning är prioriterade åtgärder.

En förstudie ledd av Kommunstyrelsens förvaltning föreslås genomföras för att utreda vilka tekniska åtgärder som på ett kostnadseffektivt sätt kan leda till nödvändiga förbättringar. Resultatet av förstudien bör vägas in gällande kommande planering av boenden.

Förebyggande arbete äldre

I verksamhetsplanen för 2024 har vård- och omsorgsnämnden gett förvaltningen i uppdrag att tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen stärka samverkan kring aktiviteter och mötesplatser för äldre. Detta kan få återverkningar på kommande lokalplanering.

Behov inom funktionsstöd

Kommunens ansvar enligt LSS 9 § 9

Insatser enligt lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) bygger på frivillighet och kräver den enskildes samtycke samt förutsätter att den enskilde kan utöva sitt självbestämmande. Detta innebär att den enskilde kan neka en erbjuden bostad om personen inte anser att erbjudandet motsvarar dennes önskemål om bostadens standard och läge. Verksamhet inom LSS ska främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet för de personer som omfattas. Gemensamt för de olika boendelösningarna (gruppboende, serviceboende och särskilt anpassad bostad) är att boendet är den enskildes egna hem.

I lokalresursplanen för perioden 2024 – 2032 uppdras vård- och omsorgsnämnden att ta fram ett strukturprogram för gruppboendestäder och serviceboendestäder samt daglig verksamhet. Förvaltningen planerar att genomföra arbetet med strukturprogram under 2024.

I lokalresursplanen för 2023 uppdrogs till vård- och omsorgsnämnden att ta fram ett funktionsprogram för gruppboendestäder och serviceboendestäder. Förvaltningen planerar att uppdatera befintligt funktionsprogram under 2024.

De olika boendeformerna

Gemensamt för de olika boendeformerna är att de inte ska ha en institutionell prägel, vilket innefattar att de inte ska placeras i direkt anslutning till en lokal för daglig verksamhet enligt LSS eller andra vårdbyggnader. Vid omfattande vårdbehov kan undantag behöva göras. För personer med intellektuell funktionsnedsättning rekommenderas en kognitivt tillgänglig miljö utan onödiga stressorer. Hänsyn måste tas till behovet av förvaring av hjälpmedel samt tillförsäkra personalen en god arbetsmiljö.

Gruppboende

Boende för personer med omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov med bemanning dygnet runt. Gruppboendestaden består av 6 fullvärdiga lägenheter grupperade kring gemensamma utrymmen.

Datum
2024-02-22

Diarienummer
VON-2023/530.25

Servicebostad

Boendet är en mellanform mellan gruppboende och att bo i helt egen lägenhet. Serviceboendet består normalt av ca 12 fullvärdiga lägenheter som kan vara samlade i samma hus eller fördelade i flera närliggande hus med tillgång till gemensamma utrymmen och fast basstöd genom anställd personal för boendet där omfattande service och vård kan ges dygnet runt. Avstånden mellan lägenheterna bör vara anpassade för att personal snabbt ska kunna ta sig mellan de olika bostäderna.

Annan särskilt anpassad bostad

En av kommunen anvisad bostad med viss grundanpassning men utan fast bemanning. Om den enskilde behöver stöd och service i anslutning till boendet kan det ges inom ramen för andra insatser (personlig assistans, ledsagarservice mm).

Begreppet grundanpassning är svårtolkat, som huvudregel avses en bostad som ligger över nybyggnadsnormen när det gäller tillgänglighet och användbarhet som ger den enskilde goda levnadsvillkor. En person bör således kunna använda toalett, kök och sanitetsutrymme. Mer långtgående åtgärder utöver boverkets byggregler som att skydda mot ljud utifrån eller hålla temperaturen nere i bostaden anses enligt praxis ligga utanför begreppet grundanpassning.

Nedan redovisas antalet lägenheter/platser som finns i kommunens verksamhet i egen regi, vad som utförs genom en upphandlad entreprenad och hur många platser som köps av externa utförare.

Antal platser/lägenheter i oktober 2023	Gruppboende	Serviceboende	Annan särskilt anpassad lägenhet
Egen regi	91	85	12
Entreprenad Upphandlad verksamhet. Verksamheten utförs av Nytida i kommunens lokaler. Samtliga platser erbjuds kommunens brukare. En ny upphandling genomförs under 2024.	19		
Köp av enstaka externa platser Inom ramavtal samt direktupphandlade.	38	17	
Summa	148	102	12

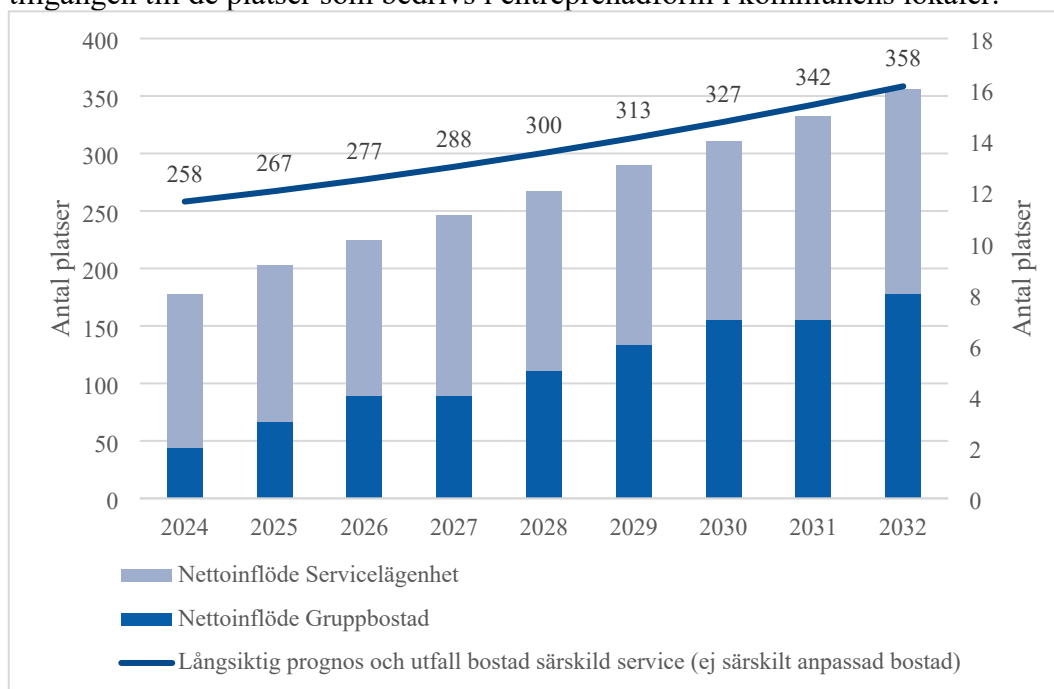
Prognos för behovet av gruppboendestäder, serviceboendestäder och särskilt anpassad lägenhet

Grund för prognosen

Behovet av särskilt anpassad bostad enligt LSS 9 § 9 (gruppboendestad och serviceboendestad) ökar kraftigt jämfört med tidigare år. Ökningen antas bero på kommunens tillväxt, att fler personer utreds och diagnostieras samt ett uppdämt behov av platser då individer valt att bo kvar i föräldrahemmet i stället för att acceptera en plats i en annan kommun. Den ökande livslängden minskar omsättningen på befintliga platser vilket medför att nya måste tillskapas.

Prognosen omfattar även behovet av att kunna erbjuda personer som placerats i grupp- eller serviceboendestad utanför kommunen i avvaktan på tillgång till plats inom kommunens egen regi.

Prognosen visar underskott av platser utifrån nuvarande kapacitet i egen regi och tillgången till de platser som bedrivs i entreprenadform i kommunens lokaler.

Prognos för bostad särskild service.³

³ Verksamheten har valt en metod som kallas för exponentiell utjämning

Exponentiell utjämning är en statistisk metod för att förutsäga framtida värden inom en serie av data. Detta görs genom att beräkna en exponentiell viktad medelvärde över en serie tidigare observationer, där de mest nyligen observerade datapunkterna ges större vikt än de äldre datapunkterna. Exponentiell utjämning kan användas för att skapa en prognos över framtida värden baserat på en serie av historiska datapunkter, och är vanligt förekommande inom ekonomi, finans och andra områden där prognoser är viktiga. Skillnaden mellan prognosen för särskilt boende respektive boende särskild service är vilka historiska datapunkter vi valt som underlag. När det kommer det särskilt boende har vi valt att ta fram en trend över den framtida andelen individer

Datum
2024-02-22

Diarienummer
VON-2023/530.25

Gruppbostad, prognosticerat behov

Prognosen visar underskott av platser i egen regi utifrån nuvarande kapacitet.

Av de personer som idag bor i en extern gruppbostad kan 27 personer bli aktuella för återflytt till kommunen, medan 11 personer har individuella behov som inte kan tillgodoses inom kommunens egen regi. De personer som har behov som inte kan tillgodoses inom kommunens regi har komplexa behov av stöd som kommunens verksamhet inte har tillräcklig kompetens för och/eller där kostnaderna skulle bli högre än vid en extern placering. Biståndsenheten har för varje individ gjort en bedömning om det är aktuellt med återflytt eller ej.

För 2024 betyder det att verksamheten i januari 2024 har 91 lägenheter i egen regi och 19 brukare i entreprenaden, 27 brukare som idag får sitt behov tillgodosett via extern plats skulle kunna bo i plats som tillgodoses av Huddinge kommun om den fanns och 2 nya brukare bedöms tillkomma 2024 totalt behov 139 lägenheter. 19 brukare får sitt behov tillgodosett via entreprenaden och behovet av lägenheter i egen regi är då 120.

Gruppbostad

År	Prognos för behov lägenheter i egen regi	Antal lägenheter i egen regi	Över/Underskott i egen regi enligt prognos
2024	120	91	-29
2025	124	91	-33
2026	128	91	-37
2027	132	91	-41
2028	137	91	-46
2029	143	91	-52
2030	150	91	-59
2031	157	91	-66
2032	165	91	-74

Pågående utredningar LSS-gruppboende

- Nytorp 4:7 i Trångsund. Byggherre är Huddinge samhällsfastigheter AB som har projekterat boendet. Kommunstyrelsens förvaltning kommer att ta fram ytterligare information till grund för beslut om projektets fortsättning.

över 65 år i befolkningen som bor på ett särskilt boende. Resultatet av beräkningen appliceras sedan på befolkningsprognosen.

Datum
2024-02-22

Diarienummer
VON-2023/530.25

Servicebostad, prognosticerat behov

Prognosen visar underskott av platser i egen regi utifrån nuvarande kapacitet.

Det nyöppnade serviceboendet på Sjödalsvägen 16 med 11 lägenheter är fullbelagt. Ytterligare en lägenhet planeras att ingå i boendeenheten. Planerad utökning Q1 2024.

Samtliga 17 brukare i extern servicebostad kan bli aktuella för återflytt så snart tillräckligt antal lägenheter finns att tillgå i egen regi.

För 2024 betyder det att det i januari 2024 finns 85 lägenheter i egen regi, 17 brukare som idag får sitt behov tillgodosett via extern plats skulle kunna bo i plats som tillgodoses av Huddinge kommun om den fanns och 6 nya brukare bedöms tillkomma 2024 totalt behov 108 lägenheter.

Servicebostäder

År	Prognos för behov lägenheter i egen regi	Antal lägenheter i egen regi	Över/Underskott i egen regi enligt prognos
2024	108	85	-23
2025	114	85	-29
2026	120	85	-35
2027	127	85	-42
2028	134	85	-49
2029	141	85	-56
2030	148	85	-63
2031	156	85	-71
2032	164	85	-79

Pågående utredningar LSS-serviceboende (12 platser)

- Intensionsavtal mellan kommunen och byggherre JM för detaljplan Hängbjörken har tecknats. Uppdaterad tidplan för verksamhetsstart saknas. Detaljplanen ska enligt tidplan antas under kvartal 3 2024.

Annan särskilt anpassad bostad

Behovet av annan särskilt anpassad bostad kan erbjudas såväl inom Huges lägenhetsbestånd som genom privata fastighetsägare eller kommunägda bostadsrätter. Behovet uppskattas till att cirka 2 – 3 nya lägenheter behöver tillkomma per år. I dagsläget står 5 personer i kö för en särskilt anpassad bostad.

Vård- och omsorgsboende för personer under 65 år

Det tillhör ovanligheterna att personer under 65 år drabbas av åldersrelaterade tillstånd eller sjukdomar så som demens. (I denna grupp redovisas inte personer med insatser inom socialpsykiatri och LSS.)

Datum
2024-02-22

Diarienummer
VON-2023/530.25

Endast 0,3 promille av befolkningen i åldersgruppen 20–64 år i Huddinge kommun hade behov av vård- och omsorgsboende 2023. De små marginalerna gör att ett tillfälligt inflöde under ett år får stor inverkan på prognoser, som baserar sig på medelvärden. Detta gör gruppens framtida behov svårprognosticerade.

Enligt uppgift från socialförvaltningens verksamhetssystem i februari 2024 köper kommunen 18 platser i särskilt boende för personer under 65 år och 3 platser för korttidsboende av externa aktörer utanför kommunen. Platser handlas upp via ramavtal eller direktupphandling enligt (lag 2016:1145) om offentlig upphandling (LOU).

Kommuninternt köps platser inom kommunens vård- och omsorgsboende, avsedda för personer över 65 år, för yngre med biståndsbeslut enligt SoL och 8 platser på särskilt boende samt 3 platser på korttidsboende. I och med att antalet äldre som önskar bo kvar inom Huddinge kommun ökar, minskar möjligheten att köpa platser för målgruppen under 65 år inom befintliga vård- och omsorgsboenden.

Förvaltningen bedömer att det finns ett behov av demens- och somatikplatser i egen regi för personer under 65 år med biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen (2001:453) (SoL). Personkretsen under 65 år omfattas inte av LOV.

Med hänsyn till svårigheten att hitta platser i närområdet köps platser i stor utsträckning långt från hemkommunen vilket innebär olägenheter och minskad livskvalitet för såväl brukare som anhöriga, varför frågan ses som angelägen.

Under 2024 kommer förvaltningen att utreda hur behoven för målgruppen bäst tillgodoses. Vid behov tas ett funktionsprogram fram varefter Kommunstyrelsens förvaltning föreslås inleda arbetet med en förstudie.

Kommunens ansvar för daglig verksamhet LSS 9 § 10

Daglig verksamhet är en av tio insatser enligt LSS som riktar sig till personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd samt personer med betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom.

En daglig verksamhet enligt LSS kan utformas på olika sätt. I och med deltagarnas rätt till anpassning utifrån sina individuella behov kan verksamhetsanpassningar behöva genomföras.

Utformningen av lokalen styrs således av brukarnas individuella behov och ska tillförsäkra deltagarna goda levnadsvillkor samt full delaktighet i samhällslivet. Syftet med verksamheten är att erbjuda den enskilde stimulans, utveckling och gemenskap efter dennes önskemål. Ett övergripande mål med daglig verksamhet enligt LSS är att utveckla den enskildes möjligheter till arbete på kortare eller längre sikt.

Lokalen får inte vara institutionsliknande vare sig till sin utformning eller sitt sammanhang, en daglig verksamhet ska till exempel inte placeras i direkt anslutning till bostad med särskild service eller liknande.

I januari 2024 ser förvaltningen inte behov av ytterligare lokaler för daglig verksamhet förutom ersättningslokaler för Struktura, Visättravägen 23, och Hunddagiset, Barytonvägen 16, som tidigare har beskrivits.

Bostadssociala behov

En överenskommelse mellan Huddinge kommun och Hüge bostäder AB revideras årligen för att tillgodose kommunens behov utifrån Huges förutsättningar och ägardirektivet.

Överenskommelsen ska möjliggöra verkställighet av fattade biståndsbeslut.

För vård- och omsorgsnämnden finns behov av försökslägenheter enligt SoL och annan särskilt anpassad lägenhet enligt LSS.

Prognosticerat behov av bostadssociala lägenheter

Antalet försökslägenheter bedöms till 3 – 5 lägenheter per år enligt boendekedjan.

Behovet av annan särskilt anpassad bostad bedöms till 2 – 3 lägenheter per år.

I vård- och omsorgsnämndens verksamhetsplan för 2024 har vård- och omsorgsnämnden gett förvaltningen i uppdrag att i samarbete med socialnämnden samt gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden göra en sammanställning över behovet av bostadssociala lägenheter, bland annat försökslägenheter och förturslägenheter, och ta fram förslag på hur administrationen av bostäder bäst organiseras utifrån de målgrupper som bostäderna avser. Uppdraget innefattar att utarbeta en effektivare hantering och belysa möjligheten att förbättra kommunens process för bostäder med sociala ändamål i de fall bostäderna utgörs av lägenheter. Primärt avses bostäder som avropas genom Hüge, men skulle även kunna inkludera lägenheter från andra fastighetsägare eller ägs av kommunen. Uppdraget kommer att genomföras under 2024.

Behov på kort sikt (1 – 3 år)

Nedan listas de förstudier som bör startas 2025. Under 2024 tar socialförvaltningen fram nödvändiga funktionsprogram.

Förslag på uppdrag eller förstudier som bör startas under budgetperioden:

Namn	Startas
Rosendalsgården Kommunstyrelsens förvaltning leder arbetet med en förstudie angående Rosendalsgården för att utreda vilka tekniska åtgärder som på ett kostnadseffektivt sätt kan leda till nödvändiga förbättringar.	Snarast eller 2025

Datum
2024-02-22

Diarienummer
VON-2023/530.25

<p><i>Kommunalvägen 1 - 5</i> Ny lokal behövs för Kommunalvägen 1–5 plan 6, Assistans i hemmet. Kommunstyrelsens förvaltning leder arbetet med att ta fram en förstudie angående ersättningslokal för verksamheten.</p>	2025
<p><i>Rådsalen, föreningslokal, fastigheten</i> kommer att rivas i samband med exploateringen på Udden 8. Kommunstyrelsens förvaltning leder arbetet med att vid behov ta fram en förstudie för att tillförsäkra att verksamheten har tillgång till ändamålsenliga lokaler.</p>	2025
<p><i>Sjödalsvägen 14 - 16</i> Avtalet som omfattar flera verksamheter bör skrivas om och delas upp på respektive enhet för att förtydliga fördelning av kostnader och förenkla hanteringen. Delar av lokalen vill verksamheten avveckla. Avtalet kan sägas upp för omförhandling senast 2024-03-31 om de önskade åtgärderna ska kunna genomföras innan avtalet förlängs i ytterligare tre år. Kommunstyrelsens förvaltning leder arbetet med att vid behov ta fram en förstudie för att ta fram nya lokaler för Seniorcentrum.</p>	2025
<p><i>Boende personer under 65 år</i> Under 2024 kommer förvaltningen att utreda hur behoven angående boende för målgruppen under 65 år bäst tillgodoses. Vid behov tas ett funktionsprogram fram varefter Kommunstyrelsens förvaltning föreslås inleda arbetet med en förstudie.</p>	2025

Datum
2024-02-22

Diarienummer
VON-2023/530.25

<i>Vård- och omsorgsboenden</i> Strukturplan gällande vård- och omsorgsboende (särskilt boende för personer över 65 år) genomförs under 2024. Vid behov tas ett funktionsprogram fram varefter Kommunstyrelsens förvaltning föreslås inleda arbetet med en förstudie.	2025
<i>LSS-boenden</i> Strukturplan gällande LSS-boenden genomförs under 2024. Utifrån uppdaterat funktionsprogram föreslås Kommunstyrelsens förvaltning inleda arbetet med en förstudie.	2025
<i>Ny socialtjänstlag</i> Nya behov utifrån ny socialtjänstlag kan komma.	2025 och framåt

Behov på lång sikt (4 – 10 år)

*Förslag på uppdrag eller förstudier som bör startas under budgetperioden:
Inga övriga behov av uppdrag eller förstudier ses på lång sikt.*

Bilagor:

2. Lokalbestånd
3. Lokalernas standard (skick och ändamålsenlighet)